

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Уперенко М. О.

“ ____ ” _____ 2017 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності економічна теорія

за темою:

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙ

Виконавець

Студентка 4 курсу 3 групи
Факультету економіки
і управління підприємництвом
Паламарчук Анастасія Олександрівна

Науковий керівник

д.е.н, професор
Кухарська Наталія Олександрівна

Одеса 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ТА МОДИФІКАЦІЯ ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙ.....	5
1.1 Зародження інноваційної теорії.....	5
1.2 Розгляд основних концепцій та ідей.....	9
1.3 Сучасні концепції інноваційного розвитку.....	15
Висновки до 1 розділу.....	22
РОЗДІЛ 2. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	24
2.1 Загальна економічна характеристика сучасного інноваційного розвитку.....	24
2.2 Впровадження інновацій на прикладі зарубіжних країн.....	29
2.3 Інноваційна діяльність та інноваційний потенціал України.....	36
Висновки до 2 розділу.....	43
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	46
3.1 Необхідність розвитку теорії інновацій і їх вплив на економічний розвиток країни.....	46
3.2 Інноваційні пріоритети України для формування конкурентних переваг.....	50
3.3 Сучасна необхідність вибору стратегії інноваційного розвитку..	58
Висновки до 3 розділу.....	64
ВИСНОВКИ.....	67
Список використаних джерел.....	69

ВСТУП

Термін «інновація» зустрічається й стосується практично всіх сфер діяльності людини. Хоча інновації існували поряд з людиною здавна і є результатом її розумової та практичної діяльності, вивчати як окремий самостійний елемент економіки їх почали лише наприкінці 18ст. Незважаючи на досить нетривале вивчення інновацій, на даний час існує низка визначень даної категорії та розуміння феномену інновацій.

Актуальність теми полягає у тому, що теорія інновацій є однією з найбільш обговорюваних економічних доктрин сьогодення для більшості країн світу, у той час коли знаходиться в стадії свого формування та активного розвитку. Теорія інновацій - цілісне вчення про інновації, що включає методологічні основи інновацій, власне методологію інновацій, операційні визначення інновації та пов'язаних з нею понять, розкриває глибинні причини зміни технологічних укладів в економіці, крім того, підтримує концепцію розуміння інновації як ключового джерела економічного зростання,

Метою даної роботи є дослідження існуючих теорій інноваційного розвитку та їх впровадження в сучасну економіку України, розгляд уявлень про інноваційний фактор розвитку у працях науковців у рамках економічної науки, осмислення змін, що відбуваються в інноваційній сфері, виявлення причин і наслідків еволюції інновацій,.

Для досягнення даної мети необхідно вирішення таких завдань: сформулювати цілісне уявлення про основні поняття теорії інновації; ознайомитись з різними концепціями; провести аналітичну роботу та мати можливість застосувати позитивний досвід інноваційного впливу у відношенні сучасної економіки України.

Об'єктом дослідження є: основні поняття, категорії та інструменти, що використовуються в аналітичних цілях та закономірності

функціонування сучасної інноваційної економіки, взаємозв'язок між соціально-економічними явищами, процесами, інститутами.

Предметом дослідження є теорії інноваційного розвитку, особливості взаємодії суб'єктів інноваційної діяльності, тенденції які склались у сучасних умовах розвитку України.

Методами дослідження є: індукції та дедукції, аналіз та синтез, графічний, статистичний метод, сходження від абстрактного до конкретного, вибіркового метод.

Інформаційною базою послуговували статті, монографії, навчальні посібники, інтернет-ресурси, статистичні дані.

Структура роботи: робота складається із вступної частини, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури.

ВИСНОВКИ

Зародження інноваційної теорії відноситься до початку XX століття і відображене в працях західноєвропейських учених. Але питання, пов'язані з науково-технічним прогресом та його впливом на розвиток (трансформацію) суспільства, вивчали й вивчають в економічних теоріях, починаючи від класичної політекономії.

Світовий досвід свідчить, що у сучасних умовах стійкий довгостроковий розвиток економіки залежить більшою мірою не від ресурсних можливостей, які, зрештою, є обмеженими, а від інноваційної активності суспільства та окремих його елементів. Завдяки інноваціям наука стала безпосередньою продуктивною силою, а знання у вигляді нематеріальних активів – основним капіталом економічного розвитку.

Інноваційний тип розвитку характеризується перенесенням акценту на використання принципово нових прогресивних технологій, переходом до випуску високотехнологічної продукції, прогресивними організаційними і управлінськими рішеннями в інноваційній діяльності, що стосується як мікро-, так і макроекономічних процесів розвитку — створення технопарків, технополісів, проведення політики ресурсозбереження, інтелектуалізації всієї виробничої діяльності. Об'єктивні зміни в суспільному економічному розвитку призвели до нової моделі розвитку економіки, для якої характерні принципово нові риси та пріоритети. Важливу роль в житті суспільства стали відігравати галузі, що ґрунтуються на так званих «високих технологіях», а також галузі, що безпосередньо задовольняють потреби людей.

Необхідність переходу економіки України до інноваційної моделі розвитку обумовлена вичерпанням джерел посткризового зростання, уповільненим темпом інвестування нового устаткування і знань, загостренням проблем збереження науково-технічного потенціалу. Глобалізація світової економіки, поширення новітніх інформаційних технологій, наукоємних виробництв суттєво загострили конкурентну

боротьбу держав, посилили залежність економічного процвітання кожної країни від спроможності продукувати та використовувати знання, нововведення, технологічні та економічні інновації. Особливістю економіки країн з розвиненою національною інноваційною системою є надзвичайно висока степінь взаємної інтеграції науки, реального та фінансового сектору, відтворювальних процесів у різних сферах людської діяльності.

Формування національної інноваційної системи в Україні характеризується низьким рівнем інтеграції науки і матеріального виробництва, незначним впливом на перехід економіки до інноваційного розвитку фінансових методів стимулювання.

Інновації змінюють світ, проте вивчатись вони почали порівняно недавно й на даний момент є низка невирішених питань як в теоретичному плані визначення сутності даного феномену, їх класифікації так і в практичному плані оцінки реалізації інноваційних проектів, прогнозування можливих ефектів від їх реалізації тощо, тож дана тема потребує подальшого різнопланового вивчення та обговорення.

Ефективність інноваційного розвитку національної економіки України в умовах високого рівня науково-технологічного і виробничого усупільнення залежить не тільки від успішної діяльності наукових організацій, фірм, інноваційних посередників та таке інше, але й від того, яким чином вони взаємодіють один з одним в якості елементів колективної системи створення і використання знань, інтелектуального капіталу. Це означає, що інноваційний тип розширеного відтворення передбачає не тільки постійне оновлення виробництва, але й розширене відтворення високоінтелектуального наукового потенціалу, висококваліфікованої робочої сили.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Н. Е. Теоретичні основи концепції інноваційного розвитку економіки / Н. Е. Бондаренко // Вісник академії економіки і права. – 2012. – № 1. – С. 7-11.
2. Склярова Е. Е. Генезис теорії інноваційної економіки / Е. Е. Склярова // Соціально-економічні явища і процеси. – 2012. – №7-8. – С.161-168.
3. Маслюківська А. А. Інноваційна теорія Йозефа Шумпетера: від класичного визначення поняття «інновація» до сучасного розуміння інноваційних ідей / А. А. Маслюківська // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2013. – №145. –С.59-61.
4. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку / Й. А. Шумпетер / пер. В. С. Автономова и др. – М.: Директмедиа Паблішинг, 2008. – 401с.
5. Кравченко М. Інноваційна парадигма Й. Шумпетера і принципи реорганізації економічної системи / М. Кравченко, Е. Шергелашвили // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. –2013. –№145. –С. 28-30.
6. Нурєєв Р. М. Шумпетерський підприємець в теорії і на практиці/ Р. М. Нурєєв // Terra Economicus.–2003. –№4. Том 1 –С. 31-47.
7. Комаров В. М. Основні положення теорії інновацій / . В. М Комаров // М.: Видавничий дім «Дело» РАНХиГС, 2012. —190 с.
8. Орлова В. Д. , Агафонова М. С. Внесок меркантилістів в історію розвитку економіки / В. Д Орлова,М.С. Агафонова // Сучасні наукомісткі технології – 2014. –№7-2. – С. 133.
9. Козирев В. М. Адам Сміт: його роль в становленні економічної науки / В. М. Козирев // Вісник РМАТ. –2012. –№2-3. –С.49-58.

10. Ведін Н. В., Хасанова А. Ш. Економічна природа інновацій як міжпарадигмальна проблема / Н. В. Ведін, А.Ш. Хасанова // Вісник економіки права і соціології. –2012. –№1. –С.23-28.
11. Агарков А. П. Проблеми інновацій в науково-технічному прогресі / А. П. Агарков // Вчені записки Російського державного соціального університету.– 2008. –№4. –С.104-107.
12. Вареник К. А. Теорія інновіцій як ключове направлення наукових дослідників хх століття. / К. А. Вареник // Сучасні проблеми науки і освіти.–2013. – №5. – С.1-11.
13. Халіна М. В. Еволюція концепцій інноваційного розвитку в економічній науці / М. В. Халіна // Terra Economicus – 2011. –№3-3. Том 1 – С.17-19.
14. Коженко Я. В. Сучасні тренди інноваційного розвитку економіки. Колективна монографія./ Я. В. Коженко, А. В. Катаєв, Т. М. Катаєва та ін.- Уфа: «ОМЕГА САЙНС», 2016. - 108 с.
15. Асаул А. Н. Модернізація економіки на основі технологічних інновацій/ А. Н. Асаул, Б. М. Карпов, В. Б. Перевязкин, М. К. Старовойтов // СПб: АНО ИПЭВ, 2008. - 606 с.
16. Святненко В. И. Актуалізація ідей Й. А. Шумпетера в сучасному менеджменті інноваційної діяльності / В. И. Святненко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. –2013. –№145. – С. 52-54.
17. Быстров А. Г. Особливості та зміст організаційно-управлінських інновацій / А. Г. Быстров // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2011. – №2. – С.1-5.
18. Щепкіна Н. Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності / Н. М. Щепкіна // Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в умовах трансформації економіки// НУВГПТ, 2007. – С. 144-145.

19. Космагамбетова С. Т. Теоретичні аспекти визначення інновації як фактор економічного зростання / С. Т.Космагамбетова // Основи економіки управління і права. – 2013. –№3(9). – С.95-98
20. Бистров А. Г. Систематизація підходів до класифікації інновацій / А. Г. Бистров // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2011. – № 3. – С. 1-6.
21. Канаєва М. Класифікація складових та елементів інноваційної інфраструктури / М. Канаєва // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2008. – № 99-100. – С. 35-38.
22. Єгорова М. С. Формування і розвиток інноваційного середовища в сучасних умовах / М. С. Єгорова // Інтернет-журнал Наукознавство. – 2014. – № 1(20). – С. 1-9.
23. Кухарська Н. А. Україна в міжнародних рейтингах конкурентоспроможності та інноваційного розвитку / Н. А. Кухарська // Економіст . – 2017 .- № 1.- С. 5-12.
24. Інтернет ресурс Global Innovation Index 2016 Report Now Available. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/>
25. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України) с.337-520. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/doccatalog/document?id=48725> .
26. Андрощук Г. Інноваційна політика ЄС: стан і тенденції/ Г. Андрощук //Проблеми науки — 2002 - № 12. — С. 25–32.
27. Халіна М. В. Принципи управління механізмом інноваційного розвитку/ М. В. Халіна // Terra Economicus. – 2011. – № 4-2 том 9. – С. 35-37.

28. Беззубець Л. Л. Державний вплив на інноваційний розвиток української економіки / Л. Л. Беззубець // Економічна теорія. – 2011. – № 17-1. – С. 121-124.
29. Ступак С.М. Світові тенденції розвитку інвестиційно-інноваційних процесів / С.М. Ступак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1632/1/Світові%20тенденції.pdf>
30. Касьяненко В. О. Інноваційний потенціал: взаємозв'язок з науковим та науково-технічним потенціалами . / В. О. Касьяненко // Ефективна економіка. – 2012. – № 4.
31. Закон України « Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> .
32. Дубик В. Я. Інноваційна діяльність як передумова сталого розвитку національної економіки / В. Я. Дубик // Економіка та інноваційний розвиток національного господарства. – 2015. – С. 5-9.
33. Іванов В. А. Сутність, класифікація інновацій та їх специфіка / В. А. Іванов // Інновації. - 2010. - № 7. - С.9-18
34. Е. Роджерс Дифузія інновацій / Пер. з англ. Василя. Старка. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянської академія», 2009. — 591 с.
35. Стельмашук А.М. Економіка і організація інноваційної діяльності / А.М. Стельмашук // Економічна думка. – 2005. С. 3-9.
36. Бажал Ю.М. Економічна теорія технологічних змін / Ю. М. Бажал // Навч. посібник. —К .: Заповіт, 2006. —240 с.
37. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку / Й. А. Шумпетер // пер. В. С. Автономова та ін.. – М.:Діректмедіа Паблішинг, 2008. - 401 с.
38. Арутюнян С. С. Інноваційна складова нової моделі економічного розвитку України у посткризовий період / С.С. Арутюнян, Р.Р. Арутюнян // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – № 691. – С. 253–257.

39. Геєць В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. М. Геєць // НАН України, Ін - т екон. та прогнозув. – К., 2009. – 864 с.
40. Дмитренко М. А. Роль держави у підтримці та стимулюванні інноваційної діяльності / М. А. Дмитренко // Вісн. Укр. акад. банк. справи. – 2003. - № 1(14). – С. 77-81.
41. П'ятницька Г. І. Інноваційні стратегії в сучасних умовах господарювання: суть та наукові підходи до формування вибору / Г. І. П'ятницька // Проблеми науки. – 2011. – № 11. – С. 21–29
42. Проект «Стратегії інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.pir.dp.ua/uploads/StrategizInnovRazvitiyaUkr.doc.
43. Федулова Л. Концептуальні модель інноваційної стратегії України / Л. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 1. – С. 87-100.
44. Данік Н. В. Інноваційний розвиток економіки України / Н. В. Данік // Всеукраїнський науково-виробничий журнал Інноваційна економіка – 2012. – № 2 (28). – С. 36-39.
45. Гросул В. А. Проблеми інноваційної діяльності в Україні / В. А. Гросул // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2010. – № 1 (3). – Т. 1. – С. 76–82.
46. Мащенко Н. Є. Методологічне обґрунтування інноваційного процесу в умовах економіки знань / Н. Є. Мащенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. - №46.- с. 316-321.
47. Харів П. С. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів: Монографія / П. С. Харів. – Тернопіль: “Економічна думка”, 2003. – 326 с.
48. П'ятницька Г. І. Інноваційні стратегії в сучасних умовах господарювання: суть та наукові підходи до формування вибору / Г. І. П'ятницька // Проблеми науки. – 2011. – № 11. – С. 21–29

49. Інтернет ресурс. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. -Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
50. Інтернет ресурс. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page3>
51. Лазарєва Є. В. Методологічні аспекти формування інноваційної системи регіону / Є. В. Лазарєва // Монографія.- Одеса: ІПРЕЕД НАН України, - 2010.- 318с.
52. Шарко М. В. Концептуальні основи інноваційного розвитку економіки України: теоретико-методологічні аспекти/ М. В. Шарко // - Херсон: ХНТУ, 2005. - 394с.
53. Соколенко С. І. Підйом національної і регіональної конкурентоспроможності на основі кластерної моделі // Прометей. - 2004. - Спецвипуск. - Д .: Південний Схід. - 332 с.
54. Жаліло Я. А. Конкурентоспроможність України в умовах глобалізації / Я. А. Жаліло, Я. Б. Базилюк, Я. В. Белінська та ін.; за ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2005. – 388 с.